

Херцеговине (босанском, хрватском и српском) и на македонском језику, гдје су сви текстови једнако аутентични.

За Вијеће министара
Босне и Херцеговине
Тарик Садовић

За Владу
Републике Македоније
Гордана Јанкулоска

Члан 3.

Ова Одлука се објављује у "Службеном гласнику БиХ" на српском, босанском и хрватском језику и ступа на снагу даном објављивања.

Број 01-011-1697-31/08
16. јула 2008. године
Сарајево

Предједавајући
др Харис Силајџић, с. р.

120

Na osnovu člana V. 3. (d) Ustava Bosne i Hercegovine i saglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka PS BiH, broj 226/08 od 23. jula 2008. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 43. sjednici, održanoj 29. jula 2008. godine, donijelo je

ODLUKU

O RATIFIKACIJI SPORAZUMA IZMEĐU VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE I VLADE REPUBLIKE MAKEDONIJE O SARADNJI U ZAŠTITI OD PRIRODNIH I DRUGIH KATASTROFA

Члан 1.

Ratifikuje se Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Makedonije u zaštiti od prirodnih i drugih katastrofa, potpisan u Skopju 20. marta 2008. godine, na bosanskom, hrvatskom, srpskom i makedonskom jeziku.

Члан 2.

Tekst Sporazuma glasi:

SPORAZUM

IZMEĐU VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE I VLADE REPUBLIKE MAKEDONIJE O SARADNJI U ZAŠTITI OD PRIRODNIH I DRUGIH KATASTROFA

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Republike Makedonije (u daljnjem tekstu: ugovorne strane) uvjerene u neophodnost međusobne saradnje radi sprečavanja, odnosno ublažavanja posljedica prirodnih i drugih katastrofa (u daljnjem tekstu: katastrofa), poštujući već potpisane međunarodne sporazume s ovog područja, sporazumjele su se kako slijedi:

Члан 1.

Predmet Sporazuma

Ugovorne strane ovim sporazumom ureduju okvirne uslove saradnje u zaštiti od katastrofa, a naročito u:

- planiranju i provođenju mjera za zaštitu od poplava, potresa, požara, zagađenja životne sredine, plovidbenih nesreća, radioloških opasnosti te industrijskih i drugih katastrofa;
- međusobnom obavještanju o opasnostima, nastanku i posljedicama katastrofa;
- međusobnoj pomoći pri zaštiti, spašavanju i uklanjanju posljedica katastrofa;
- obrazovanju i osposobljavanju pripadnika službi i jedinica za zaštitu i spašavanje/ civilne zaštite, jedinica protivpožarne zaštite i drugih pripadnika spasilačkih ekipa za zaštitu i spašavanje kroz informativne sastanke, kurseve, obuke, seminare i druge forme, te organizovanju i obavljanju zajedničkih vježbi za zaštitu i spašavanje;
- razmjeni naučnih i tehničkih podataka te drugih dokumenata bitnih za zaštitu od katastrofa;

- saradnji pri razvoju i proizvodnji opreme za zaštitu i spašavanje.

Члан 2.

Cilj Sporazuma

Cilj Sporazuma je da ugovorne strane, u sklopu raspoloživih mogućnosti, uzajamno pomognu jedna drugoj u slučaju katastrofa, kad strana koja traži pomoć nije u mogućnosti da se suprotstavi posljedicama katastrofa vlastitim sredstvima.

Члан 3.

Značenje izraza

Izrazi korišteni u ovom Sporazumu imaju sljedeće značenje:

1. "Ugovorna strana koja traži pomoć" - je strana u Sporazumu čija ovlaštena institucija traži pomoć od druge ugovorne strane.
2. "Ugovorna strana koja pruža pomoć" - je strana u Sporazumu koja će odgovoriti-pružiti pomoć drugoj ugovornoj strani.
3. "Tranzitna država" je država preko čije teritorije trebaju proći jedinice za pomoć i oprema za potrebe ugovornih strana ili za potrebe neke treće države.
4. "Prirodne i druge katastrofe" - su prirodne i industrijske nesreće, izuzimajući uslove rata, te drugi štetni događaji prirodnog ili civilizacijskog porijekla sa razornim djelovanjem, koji u znatnoj mjeri teško oštećuju ili direktno ugrožavaju život, njegove uslove, materijalna dobra i prirodnu okolinu, te u slučajevima kada je neophodno preduzeti vanredne zaštitne mjere.
5. "Obavještenja i informacije o događaju" - su podaci o prirodnim i drugim katastrofama koji se saopštavaju da bi se stanovništvo blagovremeno obavijestilo o opasnosti u svrhu preduzimanja hitnih mjera za zaštitu ljudi, materijalnih dobara i prirodne okoline.

6. "Zaštitne mjere" - su preventivne i zaštitne mjere odnosno djelatnosti:

- za sprečavanje, ublažavanje i otklanjanje opasnosti koje ugrožavaju stanovništvo;
- za očuvanje materijalnih dobara i prirodne okoline.

7. "Spašavanje i pružanje pomoći" - su zbir djelatnosti pojedinaca - eksperata, spasilačkih ekipa i sredstava te jedinica opremljenih specijalnom opremom čija je svrha uklanjanje direktnih i indirektnih posljedica katastrofa.

8. "Spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pomoći" - su adekvatno obučena i opremljena lica (ili osobe) koja (ili koje) druga strana odredi za pružanje pomoći.

9. "Zaštitna, spasilačka i druga oprema" - su ukupna neophodna sredstva za pojedinačnu ili grupnu zaštitu i spašavanje, uključujući tehnička i druga sredstva za zaštitu i spašavanje koja upotrebljavaju spasilačke ekipe ili pojedinci prilikom spašavanja ili pružanja pomoći, te sredstva logističke podrške.

10. "Humanitarna pomoć" - su materijali, predmeti, sredstva, namirnice, pitka voda, lijekovi i sanitetski materijali namijenjeni besplatnoj podjeli ugroženom, odnosno nastradalom stanovništvu u svrhu ublažavanja štetnih posljedica katastrofa.

Član 4.

Referentne institucije

Shodno vlastitim legislativnim odredbama ugovorne strane su utvrdile referentne institucije za implementaciju ovog Sporazuma:

U Bosni i Hercegovini: Ministarstvo sigurnosti

U Republici Makedoniji: Direkcija za zaštitu i spašavanje.

Ugovorne strane uzajamno će se pismeno informisati o eventualnim promjenama nadležnih organa i institucija, a najkasnije u roku od 30 dana.

Član 5.

Razmjene saznanja i iskustava

Ugovorne strane međusobno će se izvještavati o svojim naučnim i tehničkim dostignućima i iskustvima, u interesu predviđanja, uklanjanja katastrofa i djelotvorne zaštite i spašavanja. Razmjena podataka i drugih dokumenata obuhvata informacije o katastrofama, izradu zajedničkog naučno-istraživačkog programa za slučaj ugroženosti, planove za slučaj opšte opasnosti od katastrofa i opasnosti koje su od obostranog interesa za ugovorne strane, te saradnju u izradi planova za zaštitu i spašavanje.

Saradnja na tom području obavljat će se u skladu sa pravnim sistemom ugovornih strana. Ugovorne strane će međusobno razmjenjivati podatke vezane za dotične pravne propise.

Ugovorne strane će nastojati djelotvorno se koristiti rezultatima naučne i tehničke saradnje, kako na privrednom planu, tako i pri saradnji sa drugim državama.

Član 6.

Razvoj i proizvodnja opreme za zaštitu i spašavanje

Ugovorne strane će podsticati saradnju među privrednim i društvenim subjektima te državnim institucijama na području tehnološkog razvoja i proizvodnje u provođenju zajedničkih programa za zaštitu i spašavanje.

Član 7.

Saradnja humanitarnih organizacija

Ugovorne strane će podsticati saradnju između humanitarnih organizacija u zaštiti i spašavanju od katastrofa, shodno sopstvenim legislativnim odredbama ugovornih strana.

Član 8.

Obrazovanje i usavršavanje

Ugovorne strane će podsticati međusobnu saradnju u cilju obrazovanja i usavršavanja spasilačkih ekipa koje učestvuju u zaštiti i spašavanju na sljedeći način:

1. uspostavljanjem neposrednih veza između obrazovnih ustanova i podsticanjem razmjene instruktora, predavača i drugih stručnjaka;

2. saradnjom u obrazovanju i obučavanju;

3. podsticanjem međusobne razmjene obrazovnih materijala i sredstava, te iskustava stečenih u zaštiti i spašavanju, bitnih za obrazovanje i usavršavanje;

4. organizovanjem zajedničkih vježbi iz oblasti zaštite i spašavanja.

Član 9.

Obaveza obavještavanja o opasnostima

Ugovorne strane će se obavještavati o opasnostima, mogućnostima nastanka katastrofa koje mogu ugroziti drugu stranu.

U tu svrhu svaka strana na svom području će prikupljati potrebne podatke i informacije i neposredno će ih objaviti nadležnim tijelima druge ugovorne strane.

Ugovorne strane međusobno će se obavještavati o katastrofama nastalim na svom području.

Obavijest sadržava: opis nastale opasnosti ili događaja, podatke o mjestu, vremenu, obimu i posljedicama, te o preduzetim mjerama. Strana koja pruža pomoć u slučaju nastanka katastrofe, obavijestit će drugu stranu koja traži pomoć o svojim spasilačkim snagama i sredstvima koja može staviti na raspolaganje, kao i o mogućnostima i načinima pružanja pomoći.

Prema stavu 1., 2. i 3. ovog člana obavijest se može prosljediti usmeno ili pismeno, na jezicima ugovornih strana. Obavijesti izrečene usmenim putem moraju se i pismeno potvrditi.

Za slanje i primanje obavještenja o opasnostima, odnosno o katastrofama, ukoliko drugim međunarodnim ugovorima koje su potpisale ugovorne strane nije drugačije utvrđeno, nadležni su:

- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine:
Ministarstvo sigurnosti
- Vlada Republike Makedonije:
Direkcija za zaštitu i spašavanje

Organi iz stava 6. ovog člana ovlašteni su da u provođenju ovog sporazuma uspostave direktne veze. U tu svrhu ugovorne strane će izraditi i potpisati "Standardne operativne procedure o pružanju prekogranične pomoći u slučaju prirodnih i drugih katastrofa".

Član 10.

Zaštitne mjere

Ugovorne strane će u svrhu sprečavanja odnosno smanjivanja zajedničke opasnosti planirati i preduzeti odgovarajuće zajedničke zaštitne mjere.

Član 11.

Način traženja i pružanja pomoći

Ugovorna strana koja je pretrpjela katastrofu može drugu ugovornu stranu zamoliti za pomoć. Ova se pomoć može odnositi na spasilačke ekipe i pojedince koji pomažu, te na zaštitnu opremu i opremu za spašavanje kao i na humanitarnu pomoć.

Molba za pomoć iz stava 1. ovog člana mora sadržavati: podatke o vrsti i obimu potrebne pomoći, podatke o ustanovama i licima sa kojima se uspostavlja veza te prijedlog načina dostave pomoći.

Pružanje pomoći odvija se u skladu sa propisima strana.

Član 12.

Procedure prelaženja državne granice za pružanje pomoći u zaštiti i spašavanju

Ugovorne strane u svrhu brže i efikasnije razmijene pomoći trebaju omogućiti olakšane procedure prelaska državne granice.

Prilikom katastrofa spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u akciji zaštite i spašavanja mogu prelaziti državnu granicu ugovornih strana na graničnom prelazu, a na osnovu saglasnosti organa granične službe.

Članovi spasilačkih ekipa i pojedinci koji učestvuju u pomoći imaju pravo na području druge ugovorne strane nositi pripadajuću uniformu.

Na područje druge ugovorne strane nije dozvoljeno prenositi vatreno oružje, municiju i eksplozivna sredstva.

U slučaju katastrofe evakuisani državljani ugovornih strana, kao i državljani trećih država smiju prelaziti državnu granicu na graničnom prelazu ili izvan njega bez isprava za prelazak državne granice, uz obavezu da svoj dolazak moraju odmah prijaviti nadležnoj jedinici policije.

Ugovorne strane garantuju realizaciju stava 1-5 ovog člana Sporazuma i u slučaju kada je jedna od njih tranzit država. U najkraćem roku nadležne institucije trebaju se međusobno izvijestiti o potrebama tranzita, utvrditi postupak realizacije i prema ukazanoj potrebi prilikom tranzitiranja ekipa pomoći osigurati službenu pratnju.

Član 13.

Procedure unošenja, iznošenja i transporta materijala preko granice u aktivnostima zaštite i spašavanja

Ugovorne strane će pojednostaviti procedure pri unošenju, iznošenju i transportu preko državne granice opreme za zaštitu i spašavanje te humanitarne pomoći. Prilikom prelaženja državne granice vođa spasilačke ekipe mora predati nadležnim graničnim organima države primateljice jedino popisne liste spasilačke opreme odnosno sredstava humanitarne pomoći.

Spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pomoći mogu preko državne granice prenijeti jedino zaštitnu opremu i opremu za spašavanje, sredstva koja su potrebna za njihovo snabdijevanje i djelovanje te sredstva humanitarne pomoći.

Zabrane i ograničenja za međunarodni robni promet ne važe za prevoz zaštitne opreme i opreme za spašavanje te sredstava humanitarne pomoći. Ako se zaštitna oprema i oprema za spašavanje ne potroše u akciji, treba ih ponovo vratiti državi pošiljateljici. Ukoliko se oprema za spašavanje ostavlja kao humanitarna pomoć, potrebnoj je vrstu, količinu i mjesto gdje se nalazi oprema prijaviti nadležnom organu države primateljice koji će o tome obavijestiti nadležne carinske organe. U tom slučaju vrijede propisi države primateljice.

Odredbe stava 3. ovog člana važe i za unošenje lijekova koji sadrže narkotike i psihotropne materije u državi primateljici i povrat nepotrošenih količina državi pošiljateljici. Unošenje i iznošenje narkotika i psihotropnih materija, u skladu sa međunarodnim sporazumima, ne tretira se kao uvoz i izvoz robe u robnom prometu. Lijekovi koji sadrže narkotike i psihotropne materije mogu se unijeti samo u količinama koje su potrebne za hitnu medicinsku pomoć, a mogu se upotrebljavati samo pod nadzorom medicinskog osoblja sa odgovarajućom stručnom spremom u skladu sa zakonskim odredbama ugovorne strane iz koje dolazi spasilačka ekipa. O potrošenim lijekovima koji sadrže narkotike i psihotropne materije država pošiljateljica izvještava državu primateljicu.

Ugovorne strane uzajamno dopuštaju upotrebu potrebne opreme za zaštitu i spašavanje i humanitarnu pomoć u primateljici bez formalnog postupka, plaćanja pologa i drugih davanja.

Član 14.

Upotreba letjelica i plovila za prevoženje spasilačkih ekipa i pomoći

Letjelice i plovila mogu se koristiti za hitne prevoze spasilačkih ekipa ili pojedinaca koji učestvuju u pružanju pomoći, kao i za druge oblike pomoći u skladu sa ovim sporazumom.

O korištenju letjelica i plovila pri zaštiti i spašavanju te pružanju pomoći treba odmah obavijestiti organ koji je zatražio pomoć te mu dostaviti tačne podatke o vrsti i oznakama letjelice i plovila, posadi i ostalim potrebnim parametrima. Vrijeme, predviđeni smjer kretanja te mjesto spuštanja odnosno pristajanja određuje država primateljica.

Za posade letjelica i plovila kao i za spasilačke ekipe te pojedinci koji pomažu shodno se primjenjuju odredbe člana 12 ovog sporazuma koji se odnose na prelaženje državne granice, a za letjelice i plovila, prevezenu zaštitnu i spasilačku opremu odnosno humanitarnu pomoć primjenjuju se odredbe člana 13 ovog sporazuma.

Za korištenje letjelica važe propisi o vazdušnom saobraćaju strana, posebno obaveza javljanja podataka o letovima nadležnim organima za vazdušni saobraćaj. Svaki plan leta mora sadržavati podatke koji povezuju let s ovim sporazumom.

Standardi i direktive Međunarodne organizacije za civilnu avijaciju (ICAO) obavezujući su za ugovorne strane.

Član 15.

Nadležnost u vođenju akcije zaštite i spašavanja

Za vođenje akcija zaštite i spašavanja i pružanja pomoći u svim slučajevima nadležni su organi države primateljice.

Zadaci se povjeravaju isključivo vodama spasilačkih ekipa države pošiljateljice koji će svoje podređeno osoblje upoznati s pojedinostima njihovog provođenja.

Član 16.

Zaštita i pružanje pomoći u radu spasilačkih ekipa

Nadležni organi države primateljice moraju osigurati odgovarajuću zaštitu i pomoć spasilačkim ekipama i pojedincima države pošiljateljice, koji učestvuju u pružanju pomoći.

Član 17.

Način finansiranja troškova pomoći

Država pošiljateljica nema pravo od države primateljice zahtijevati povrat troškova za pruženu pomoć. To važi također i za troškove koji bi nastali zbog upotrebe, oštećenja ili gubitka opreme za spašavanje.

U slučaju potpunog ili djelomičnog povrata troškova nastalih prilikom pružanja pomoći ne važe odredbe stava 1. ovog člana. Država pošiljateljica ima pravo prvenstva u povratu troškova.

Troškovi pomoći koju pružaju pravne ili fizičke osobe posredovanjem države pošiljateljice snosi država primateljica.

Motorna vozila koja se koriste u akcijama pomoći biće oslobođena plaćanja putnih i smještajnih nadoknada.

Ako su ekipe za zaštitu i spašavanje i pojedinci koji pružaju pomoć potrošili zalihe koje su dovezli sa sobom, troškove za njihovo snabdijevanje, smještaj i materijal za njihove potrebe do kraja pružanja pomoći snosi država primateljica. Po potrebi primaju također odgovarajuću logističku i medicinsku pomoć.

Član 18.

Naknade štete

Ugovorne strane se odriču svakog zahtjeva za nadoknadu štete na opremi za zaštitu i spašavanje, ukoliko je štetu prouzrokovala spasilačka ekipa ili pojedinac koji pomaže u toku obavljanja spasilačkih zadataka i pružanja pomoći na osnovu ovog sporazuma, i ako šteta nije prouzrokovana namjerno.

Ugovorne strane se odriču svih prava na nadoknadu u slučaju tjelesne ozljede i trajnih posljedica na zdravlje te u slučaju smrti učesnika u akciji spašavanja ako do toga dođe u toku spašavanja na osnovu ovog sporazuma, osim ako nije prouzrokovana namjerno.

Ukoliko se pri provođenju zadataka iz ovog sporazuma prouzrokuje šteta trećoj osobi, odgovornost preuzima država primateljica kao da su štetu prouzrokovale njene spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pružanju pomoći, osim ukoliko su štetu namjerno prouzrokovali pojedinci odnosno spasilačke ekipe države pošiljateljice.

Odgovornost za naknadu štete određene u stavu 1. i 2. ovog člana, nastaje u trenutku dolaska na područje države primateljice i traje do napuštanja njenog područja.

Ugovorne strane primjenjuju odredbe ovog člana i u slučaju kada je bilo koja od njih tranzitna država.

Član 19.

Zbrinjavanje i pružanje pomoći evakuisanim osobama

Lica koja su u slučaju katastrofe došla kao evakuisana s područja jedne na područje druge ugovorne strane, primaju do svog prvog mogućeg povratka sve potrebno snabdijevanje i pomoć. Troškove pomoći i povratka tih lica snosi država iz koje dolaze, ukoliko se ugovorne strane drugačije ne dogovore.

Ugovorne strane moraju omogućiti povratak svim licima koja su evakuacijom došla sa područja jedne ugovorne strane na područje druge ugovorne strane.

Član 20.

Upotreba sredstava veze

Nadležni organi strana osigurat će međusobne telefonske, radio i druge veze među organima, spasilačkim ekipama i pojedincima koji učestvuju u pomoći u skladu sa ovim sporazumom, poštujući zakonske regulative iz oblasti telekomunikacija veza i transporta.

Član 21.

Korištenje informacija

Informacije prikupljene kao rezultat završenih aktivnosti mogu biti dostupne trećoj strani samo uz pismenu suglasnost ugovornih strana.

Član 3.

Ova Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i stupa na snagu danom objavljivanja.

Broj 01-011-1828-39/08
29. jula 2008. godine
Sarajevo

Član 22.

Komisija za provođenje zadataka određenih ovim sporazumom

Ugovorne strane će imenovati Stalnu mješovitu komisiju za sprovođenje ovog sporazuma iz reda referentnih institucija u članu 4. ovog sporazuma. Svaka ugovorna strana ima u Stalnoj mješovitoj komisiji jednak broj članova, a najmanje tri.

Ugovorne strane će diplomatskim putem obavijestiti jedna drugu o svojim članovima Stalne mješovite komisije.

Zadaci Stalne mješovite komisije prema ovom sporazumu su prije svega: iješavanje konkretnih organizacionih i tehničkih pitanja, određivanje načina održavanja veza i međusobnog obavješćavanja i priprema njegovog Poslovnika.

Stalna mješovita komisija sastaje se najmanje jedanput godišnje i to naizmjenično u Bosni i Hercegovini i Republici Makedoniji. Podsticaj za sazivanje vanrednog sastanka može dati svaka ugovorna strana.

Član 23.

Stupanje na snagu

Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana slijedećeg mjeseca od dana prijema posljednje diplomatske note kojom se potvrđuje da su ugovorne strane ispunile uslove predviđene nacionalnim zakonodavstvom za stupanje na snagu ovog sporazuma.

Ovaj sporazum je sklopljen kao trajan. Ugovorne strane mogu otkazati - odreći se ovog Sporazuma diplomatskim putem u pisanom obliku. Otkazni rok je tri mjeseca od dana prijema pismenog obavješćenja za odustajanje od Sporazuma diplomatskim putem, odnosno prijema note za prestanak važnosti sporazuma.

Ovaj sporazum se, shodno dogovoru ugovornih strana, može dopunjavati ili modificirati.

Sastavljeno u Skopju, dana 20.03.2008. godine u četiri (4) istovjetna primjerka, svaki od njih na službenim jezicima Bosne i Hercegovine i Republike Makedonije, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

Za Vijeće ministara
Bosne i Hercegovine
ministar sigurnosti BiH
Tarik Sadović

Za Vladu
Republike Makedonije
direktor Direkcije za zaštitu i
spašavanje
Kosta Jovčevski

Predsjedavajući
dr. Haris Silajdžić, s. r.

Temeljem članka V. 3. (d) Ustava Bosne i Hercegovine i suglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka PS BiH, broj 226/08 od 23. srpnja 2008. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 43. sjednici, održanoj 29. srpnja 2008. godine, donijelo

ODLUKU

O RATIFIKACIJI SPORAZUMA IZMEĐU VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE I VLADE REPUBLIKE MAKEDONIJE O SURADNJI U ZAŠTITI OD PRIRODNIH I DRUGIH KATASTROFA

Članak 1.

Ratificira se Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Makedonije o suradnji u zaštiti od prirodnih i drugih katastrofa, potpisan u Skopju 20. ožujka 2008. godine na hrvatskome, srpskom, bosanskom i makedonskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Sporazuma glasi:

SPORAZUM

IZMEĐU VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE I VLADE REPUBLIKE MAKEDONIJE O SURADNJI U ZAŠTITI OD PRIRODNIH I CIVILIZACIJSKIH KATASTROFA

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Republike Makedonije (u daljnjem tekstu: ugovorne strane) uvjerene u neophodnost međusobne suradnje radi sprječavanja, odnosno ublažavanja posljedica prirodnih i drugih katastrofa (u daljnjem tekstu: katastrofa), poštujući već potpisane međunarodne sporazume s ovog područja, sporazumjele su se kako slijedi:

Članak 1.

Predmet Sporazuma

Ugovorne strane ovim sporazumom uređuju okvirne uslove suradnje u zaštiti od katastrofa, a naročito u:

- planiranju i provođenju preventivnih mjera za zaštitu od poplava, potresa, požara, zagađenja životne sredine, plovidbenih nesreća, radioloških opasnosti te industrijskih i drugih katastrofa;
- međusobnom obavješćivanju o opasnostima, nastanku i posljedicama katastrofa;
- međusobnoj pomoći pri zaštiti, spašavanju i uklanjanju posljedica katastrofa;
- obrazovanju i osposobljavanju pripadnika službi i postrojbi za zaštitu i spašavanje, civilne zaštite, vatrogasnih postrojbi i drugih pripadnika spasilačkih ekipa za zaštitu i spašavanje kroz informativne sastanke, tečajeve, obuke, seminare i drugo, te organizovanju i obavljanju zajedničkih vježbi za zaštitu i spašavanje;
- razmjeni naučnih i tehničkih podataka te drugih dokumenata bitnih za zaštitu od katastrofa;
- suradnji pri razvoju i proizvodnji opreme za zaštitu i spašavanje.

Članak 2.

Cilj Sporazuma

Cilj Sporazuma je da ugovorne strane, u sklopu raspoloživih mogućnosti, uzajamno pomognu jedna drugoj u slučaju katastrofa, kad strana koja traži pomoć nije u mogućnosti da se suprotstavi posljedicama katastrofa vlastitim sredstvima.

Članak 3.

Značenje izraza

Izrazi korišteni u ovom Sporazumu imaju sljedeće značenje:

1. "Ugovorna strana koja traži pomoć" - je strana u Sporazumu čija ovlaštena institucija traži pomoć od druge ugovorne strane.

2. "Ugovorna strana koja pruža pomoć" - je strana u Sporazumu koja će odgovoriti-pružiti pomoć drugoj ugovornoj strani.

3. "Tranzitna država" je država preko čije teritorije trebaju proći jedinice za pomoć i oprema za potrebe ugovornih strana ili za potrebe neke treće države.

4. "Prirodne i druge katastrofe" - su prirodne i industrijske nesreće, izuzimajući uslove rata te drugi štetni događaji prirodnog ili civilizacijskog porijekla sa razornim djelovanjem, koji u znatnoj mjeri teško oštećuju ili direktno ugrožavaju život, njegove uvjete, materijalna dobra i prirodnu okolinu, te u slučajevima kada je neophodno preduzeti izvanredne zaštitne mjere.

5. "Obavješćivanje i podaci o događaju" - su podaci o prirodnim i civilizacijskim katastrofama koji se saopćavaju da bi se stanovništvo blagovremeno izvijestilo o opasnosti u svrhu preduzimanja žurnih mjera za zaštitu ljudi, materijalnih dobara i prirodne okoline.

6. "Zaštitne mjere" - su preventivne i zaštitne mjere odnosno djelatnosti:

- za sprječavanje, ublažavanje i otklanjanje opasnosti koje ugrožavaju stanovništvo;
- za očuvanje materijalnih dobara i prirodne okoline.

7. "Spašavanje i pružanje pomoći" - su suma djelatnosti pojedinaca-eksperata, spasilačkih ekipa i sredstava te postrojbi opremljenih specijalnom opremom čija je svrha uklanjanje direktnih i indirektnih posljedica katastrofa.

8. "Spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pomoći" - su osobe adekvatno obučene i opremljene (ili lica) koja (ili koje) druga strana odredi za pružanje pomoći.

9. "Zaštitna, spasilačka i druga oprema" - su ukupna sredstva za pojedinačnu ili skupnu zaštitu i spašavanje, uključujući tehnička i druga sredstva za zaštitu i spašavanje koja rabe spasilačke ekipe ili pojedinci prilikom spašavanja ili pružanja pomoći, te sredstva logističke potpore.

10. "Humanitarna pomoć" - su materijali, predmeti, sredstva, namirnice, pitka voda, lijekovi i sanitetski materijali namijenjeni besplatnoj podjeli ugroženom, odnosno nastradalom stanovništvu u svrhu ublažavanja štetnih posljedica katastrofa.

Članak 4.

Referentne institucije

Sukladno vlastitim legislativnim odredbama ugovorne strane su utvrdile referentne institucije za implementaciju ovog Sporazuma:

U Bosni i Hercegovini: Ministarstvo sigurnosti

U Republici Makedoniji: Direkcija za zaštitu i spašavanje.

Ugovorne strane uzajamno će se pismeno informisati o eventualnim promjenama nadležnih organa i institucija, a najkasnije u roku od 30 dana.

Članak 5.

Razmjena saznanja i iskustava

Ugovorne strane međusobno će se izvješćivati o svojim naučnim i tehničkim dostignućima i iskustvima, u interesu predviđanja, uklanjanja katastrofa i djelotvorne zaštite i

spašavanja. Razmjena podataka i drugih dokumenata obuhvata informacije o katastrofama, izradu zajedničkog naučno-istraživačkog programa za slučaj ugroženosti, planove za slučaj opće opasnosti od katastrofa i opasnosti koje su od obostranog interesa za ugovorne strane, te suradnju u izradi planova za zaštitu i spašavanje.

Suradnja na tom području obavlja se sukladno pravnom sistemu ugovornih strana. Ugovorne strane će međusobno razmjenjivati podatke vezane za dotične pravne propise.

Ugovorne strane će nastojati djelotvorno se koristiti rezultatima naučne i tehničke suradnje, kako na privrednom planu, tako i pri suradnji sa drugim državama.

Članak 6.

Razvoj i proizvodnja opreme za zaštitu i spašavanje

Ugovorne strane će potpomagati suradnju među privrednim i društvenim čimbenicima te državnim institucijama na području tehnološkog razvoja i proizvodnje u provođenju zajedničkih programa za zaštitu i spašavanje.

Članak 7.

Suradnja humanitarnih organizacija

Ugovorne strane će podsticati suradnju između humanitarnih organizacija u zaštiti i spašavanju od katastrofa, shodno sopstvenim legislativnim odredbama ugovornih strana.

Članak 8.

Naobrazba i usavršavanje

Ugovorne strane će podsticati međusobnu suradnju s ciljem naobrazbe i usavršavanja spasilačkih ekipa koje učestvuju u zaštiti i spašavanju na sljedeći način:

1. uspostavljanjem neposrednih veza između obrazovnih ustanova i podsticanje razmjene instruktura, predavača i drugih stručnjaka;
2. suradnjom u naobrazbi i obučavanju;
3. podsticanje međusobne razmjene obrazovnih materijala i sredstava, te iskustava stečenih u zaštiti i spašavanju, bitnih za naobrazbu i usavršavanje;
4. organiziranjem zajedničkih vježbi iz oblasti zaštite i spašavanja.

Članak 9.

Obveza obavješćivanja o opasnostima

Ugovorne strane međusobno će se obavješćivati o opasnosti, mogućnostima nastanka katastrofa koje mogu ugroziti drugu stranu.

U tu svrhu svaka strana na svom području će prikupljati potrebite podatke i obavještenja i neposredno će ih objaviti nadležnim tijelima druge ugovorne strane.

Ugovorne strane međusobno će se obavješćivati o katastrofama nastalim na svom području.

Obavijest mora sadržavati: opis nastale opasnosti ili događaja, podatke o mjestu, vremenu, opsegu i posljedicama, te o preduzetim mjerama. Strana koja pruža pomoć u slučaju nastanka katastrofe, izvijestiti će drugu stranu koja traži pomoć o svojim spasilačkim snagama i sredstvima koja može staviti na raspolaganje, kao i o mogućnostima i načinima pružanja pomoći.

Prema stavku 1., 2. i 3. ovog članka obavijest se može proslijediti usmeno ili pismeno, na jezicima ugovornih strana. Obavijesti izrečene usmenim putem moraju se i pismeno potvrditi.

Za slanje i primanje obavijesti o opasnostima, odnosno o katastrofama, ukoliko drugim međunarodnim ugovorima koje su potpisale ugovorne strane nije drugačije utvrđeno, nadležni su:

- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine:
Ministarstvo sigurnosti.
- Vlada Republike Makedonije:
Direkcija za zaštitu i spašavanje

Organi iz stavka 6. ovog članka ovlašćeni su da u provođenju ovog sporazuma uspostave direktne veze. U tu svrhu ugovorne strane će izraditi i potpisati "Standardne operativne procedure o pružanju prekogranične pomoći u slučaju prirodnih i drugih katastrofa".

Članak 10.

Zaštitne mjere

Ugovorne strane će u svrhu sprječavanja odnosno smanjivanja zajedničke opasnosti planirati i preduzeti odgovarajuće zajedničke zaštitne mjere.

Članak 11.

Način traženja i pružanja pomoći

Ugovorna strana koja je pretrpjela katastrofu može drugu ugovornu stranu zamoliti za pomoć. Ova se pomoć može odnositi na spasilačke ekipe i pojedince koji pomažu, te na zaštitnu opremu i opremu za spašavanje kao i na humanitarnu pomoć.

Molba za pomoć iz stavka 1. ovog članka mora sadržavati: podatke o vrsti i opsegu potrebite pomoći, podatke o ustanovama i osobama sa kojima se uspostavlja veza te prijedlog načina pomoći.

Pružanje pomoći odvija se sukladno propisima strana.

Članak 12.

Procedure prelaženja državne granice za pružanje pomoći u zaštiti i spašavanju

Ugovorne strane u svrhu brže i efikasnije razmjene pomoći trebaju omogućiti olakšane procedure prelaska državne granice.

Prilikom katastrofa spasilačke ekipe i pojedinci koji sudjeluju u akciji zaštite i spašavanja mogu prelaziti državnu granicu ugovornih strana na graničnom prijelazu, na temelju suglasnosti organa granične službe.

Članovi spasilačkih ekipa i pojedinci koji sudjeluju u pomoći imaju pravo na području druge ugovorne strane nositi pripadajuću odoru.

Na području druge ugovorne strane nije dozvoljeno prenositi vatreno oružje, municiju i eksplozivna sredstva.

U slučaju katastrofe evakuisani državljani ugovornih strana, kao i državljani trećih država smiju prelaziti državnu granicu na graničnom prijelazu ili izvan njega bez isprava za prelazak državne granice, uz obvezu da svoj dolazak moraju odmah prijaviti nadležnoj jedinici policije.

Ugovorne strane garantiraju realizaciju stavka 1-5 ovog člana Sporazuma i u slučaju kada je jedna od njih tranzit država. U najkraćem roku nadležne institucije trebaju se međusobno izvijestiti o potrebama tranzita, utvrditi postupak realizacije i prema ukazanoj potrebi prilikom tranzitiranja ekipa pomoći osigurati službenu pratnju.

Članak 13.

Procedure unošenja i iznošenja i transporta materijala preko granice u aktivnostima zaštite i spašavanja

Ugovorne strane će pojednostaviti procedure pri unošenju i iznošenju i transportu preko državne granice opreme za zaštitu i spašavanje te humanitarne pomoći. Prilikom prelaženja državne granice voda spasilačke ekipe mora predati nadležnim graničnim organima države primateljice jedino popis spasilačke opreme odnosno sredstava humanitarne pomoći.

Spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pomoći mogu preko državne granice prenijeti jedino zaštitnu opremu i opremu

за спаšаванје, средства која су потребита за њихово снабдијевање и дјеловање те средства хуманитарне помоћи.

Забране и ограничења за међународни робни промет не важе за пријевоз заштитне опреме и опреме за спаšаванје те средстава хуманитарне помоћи. Ако се заштитна опрема и опрема за спаšаванје не утроше у акцији, треба их поново вратити држави пошљателјци. Уколико се опрема за спаšаванје оставља као хуманитарна помоћ, треба врсту, количину и мјесто гдје се налази опрема пријавити надлежном органу државе примателјци која ће о томе обавијестити надлежне царинске органе. У том случају вриједи прописи државе примателјци.

Одредбе ставка 3. овог чланка важе и за уношење lijekova који садрже наркотике и психотропне материје у држави примателјци и поврат непотрошених количина држави пошљателјци. Уношење и изношење наркотика и психотропних материја, суkladно међународним споразумима, не третира се као увоз и извоз robe у робном промету. Lijekovi који садрже наркотике и психотропне материје могу се унијети само у количинама које су потребите за журну медицинску помоћ, а могу се рабити само под надзором медицинског особља са одговарајућом стручном spremom суkladно законским одредбама уговорне стране из које долази спасаилачка екипа. О утрошеним lijekovima који садрже наркотике и психотропне материје држава пошљателјца извјештава државу примателјцу.

Уговорне стране узajамно допуштају употребу потребите опреме за заштиту и спаšаванје и хуманитарну помоћ у примателјци без формалног поступка, плаћања полога и других давања.

Чланак 14.

Употреба летјелца и пловила за превозење спасаилачких екипа и помоћи

Летјелце и пловила могу се рабити за журне пријевозе спасаилачких екипа или појединца који судјелују у пружању помоћи, као и за друге облике помоћи суkladно овом споразуму.

О употреби летјелца и пловила при заштити и спаšаванју те о пружању помоћи треба одмах извјестити орган који је затражио помоћ те му доставити тачне податке о врсти и ознакама летјелце и пловила, посади и осталим потребитим параметрима. Вријеме, предвиђени смјер кретања те мјесто спуштања односно пристајања одређује држава примателјца.

За посаде летјелца и пловила као и за спасаилачке екипе те појединце који помажу сходно се примјенјују одредбе чланка 12. овог споразума које се односе на прелажење државне границе, а за летјелце и пловила, превезену заштитну и спасаилачку опрему односно хуманитарну помоћ примјенјују се одредбе чланка 13. овог споразума.

За употребу летјелца важе прописи о ваздушном саобраћају страна посебито обвеза јављања података о летовима надлежним органима за ваздушни саобраћај. Сваки план лета мора садржавати податке који повезују лет с овим споразумом.

Стандарди и директиве Међународне организације за цивилну авијацију (ICAO) обавезујући су за уговорне стране.

Чланак 15.

Надлежност у вођењу акције заштите и спаšаванја

За вођење акција заштите и спаšаванја и пружања помоћи у свим случајевима надлежни су органи државе примателјци.

Задаци се повјеравају искључиво водана спасаилачких екипа државе пошљателјци који ће своје подредено особље упознати с појединостима њиховог провођења.

Чланак 16.

Заштита и пружање помоћи у раду спасаилачких екипа

Надлежни органи државе примателјци морају осигурати одговарајућу заштиту и помоћ спасаилачким екипама и појединцима државе пошљателјци, који учествују у пружању помоћи.

Чланак 17.

Наћин финансирања трошкова помоћи

Држава пошљателјца нема право од државе примателјци заhtijевати поврат трошкова за пружену помоћ. То важи такође и за трошкове који би настали због употребе, оштећења или губитка опреме за спаšаванје.

У случају потпуног или дјелимићног поврата трошкова насталих приликом пружања помоћи не важе одредбе ставка 1. овог чланка. Држава пошљателјца има право првенства у поврату трошкова.

Трошкови помоћи коју пружају правне или физичке особе посредовањем државе пошљателјци сноси држава примателјца.

Мотомна возила која се користе у акцијама помоћи биће ослобођена плаћања путних и смјештајних надокнада.

Ако су екипе за заштиту и спаšаванје и појединци који пружају помоћ потрошили залихе које су довели са собом, трошкове за њихово снабдијевање, смјештај и материјал за њихове потребе до краја пружања помоћи сноси држава примателјца. По потреби примају такође одговарајућу логистичку и медицинску помоћ.

Чланак 18.

Надокнада штете

Уговорне стране се одрићу сваког заhtijева за надокнаду штете на опреми за заштиту и спаšаванје, уколико је штету проузрочила спасаилачка екипа или појединац који помаже у тјеклу обављања спасаилачких задатака и пружања помоћи на темелју овог споразума, и ако штета није проузрочена намјерно.

Уговорне стране се одрићу свих права на надокнаду у случају тјелесне озлиједе и трајних послједица на здравље те у случају смрти судионика у акцији спаšаванја ако до тога дође у тјеклу спаšаванја на темелју овог споразума, осим ако није проузрочена намјерно.

Уколико се при провођењу задата из овог споразума проузроћи штета трећој особи, одговорност преузима држава примателјца као да су штету проузрочиле њене спасаилачке екипе и појединци који учествују у пружању помоћи, осим уколико су штету намјерно проузрочили појединци односно спасаилачке екипе државе пошљателјци.

Одговорност за накнаду штете одређене у ставку 1. и 2. овог чланка, настаје у тренутку доласка на подручје државе примателјци и траје до напуштања њеног подручја.

Уговорне стране примјенјују одредбе овог члана и у случају када је било која од њих транзитна држава.

Чланак 19.

Збринјавање и пружање помоћи евакуираним особама

Особе које су у случају катастрофе дошле као евакуиране с подручја једне на подручје друге уговорне стране, примају до свог првог могућег повратка сво потребито снабдијевање и помоћ. Трошкове помоћи и повратка тих особа сноси држава из које долазе, уколико се уговорне стране другачије не договорје.

Уговорне стране морају омогућити повратак свим лицима која су евакуацијом дошла са подручја једне уговорне стране на подручје друге уговорне стране.

Članak 20.

Uporaba sredstava veze

Nadležni organi strana osigurat će međusobne telefonske, radio i druge veze među organima, spasilačkim ekipama i pojedincima koji sudjeluju u pomoći sukladno ovom sporazumu, poštujući zakonske regulative iz oblasti telekomunikacija, veza i transporta.

Članak 21.

Korištenje informacija

Informacije prikupljene kao rezultat završenih aktivnosti mogu biti dostupne trećoj strani samo uz pismenu suglasnost ugovornih strana.

Članak 22.

Povjerenstvo za sprovođenje zadaća određenih ovim sporazumom

Ugovorne strane će imenovati Stalno mješovito povjerenstvo za sprovođenje ovog sporazuma iz reda ovlaštenih organa utvrđenih u članku 4 ovog sporazuma. Svaka ugovorna strana ima u Stalnom mješovitom povjerenstvu jednak broj članova, a najmanje tri.

Ugovorne strane će diplomatskim putem obavijestiti jedna drugu o svojim članovima Stalnog mješovitog povjerenstva.

Zadaci Stalnog mješovitog povjerenstva prema ovom sporazumu su prije svega: rješavanje konkretnih organizacionih i tehničkih pitanja, određivanje načina održavanja veza i međusobnog obavješćivanja i priprema njegovog Poslovnika.

Stalno mješovito povjerenstvo sastaje se najmanje jedanput godišnje i to naizmjenu u Bosni i Hercegovini i Republici Makedoniji. Podsticaj za sazivanje izvanrednog sastanka može dati svaka ugovorna strana.

Članak 23.

Stupanje na snagu

Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana slijedećeg mjeseca od dana prijema posljednje diplomatske note kojom se potvrđuje da su ugovorne strane ispunile uvjete predviđene nacionalnim zakonodavstvom za stupanje na snagu ovog sporazuma.

Ovaj sporazum je sklopljen kao trajan. Ugovorne strane mogu otkazati - odreći se ovog Sporazuma diplomatskim putem u pisanom obliku. Otkazni rok je tri mjeseca od dana prijema pismene obavijesti za odustajanje od Sporazuma diplomatskim putem, odnosno prijema note za prestanak važnosti sporazuma.

Ovaj sporazum se, sukladno dogovoru ugovornih strana, može dopunjavati ili modificirati.

Sastavljeno u Skoplju, dana 20.03.2008. godine u četiri (4) istovjetna primjerka, svaki od njih na službenim jezicima Bosne i Hercegovine i Republike Makedonije, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

Za Vijeće ministara
Bosne i Hercegovine
ministar sigurnosti BiH
Tarik Sadović

Za Vladu
Republike Makedonije
direktor Direkcije za zaštitu i
spašavanje
Kosta Jovčevski

Članak 3.

Ova Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" na hrvatskom, srpskom i bosanskom jeziku i stupa na snagu danom objave.

Број 01-011-1828-39/08
29. српња 2008. године
Сарајево

Председатељ
dr. Haris Silajdžić, v. r.

На основу члана V. 3. (d) Устава Босне и Херцеговине и сагласности Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (Одлука ПС БиХ, број 226/08 од 23. јула 2008. године), Председништво Босне и Херцеговине на 43. сједници, одржаној 29. јула 2008. године, донијело је

ОДЛУКУ

О РАТИФИКАЦИЈИ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ САВЈЕТА МИНИСТАРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ О САРАДЊИ У ЗАШТИТИ ОД ПРИРОДНИХ И ДРУГИХ КАТАСТРОФА

Члан 1.

Ратификује се Споразум између Савјета министара Босне и Херцеговине и Владе Републике Македоније о сарадњи у заштити од природних и других катастрофа, потписан у Скопљу 20. марта 2008. године, на српском, босанском, хрватском и македонском језику.

Члан 2.

Текст Споразума гласи:

СПОРАЗУМ

ИЗМЕЂУ САВЈЕТА МИНИСТАРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ О САРАДЊИ У ЗАШТИТИ ОД ПРИРОДНИХ И ДРУГИХ КАТАСТРОФА

Савјет министара Босне и Херцеговине и Влада Републике Македоније (у даљњем тексту: уговорне стране) увјерене у неопходност међусобне сарадње ради спречавања, односно ублажавања посљедица природних и других катастрофа (у даљњем тексту: катастрофа), поштујући већ потписане међународне споразуме с овог подручја, споразумјеле су се како слиједи:

Члан 1.

Предмет Споразума

Уговорне стране овим споразумом уређују оквирне услове сарадње у заштити од катастрофа, а нарочито у:

- планирању и провођењу мјера за заштиту од поплава, погреса, пожара, загађења животног средине, пловидбених несрећа, радиолошких опасности те индустријских и других катастрофа;
- међусобном обавјештавању о опасностима, настанку и посљедицама катастрофа;
- међусобној помоћи при заштити, спашавању и уклањању посљедица катастрофа;

- образовању и оспособљавању припадника служби и јединица за заштиту и спасавање/ цивилне заштите, јединица противпожарне заштите и других припадника спасилачких екипа за заштиту и спасавање кроз информативне састанке, курсеве, обуке, семинаре и друге форме, те организовању и обављању заједничких вјежби за заштиту и спасавање;
- размјени научних и техничких података те других докумената битних за заштиту од катастрофа;
- сарадњи при развоју и производњи опреме за заштиту и спасавање.

Члан 2.

Циљ Споразума

Циљ Споразума је да уговорне стране, у склопу расположивих могућности, узајамно помогну једна другој у случају катастрофа, кад страна која тражи помоћ није у могућности да се супротстави посљедицама катастрофа властитим средствима.

Члан 3.

Значење израза

Изрази коришћени у овом Споразуму имају следеће значење:

1. "Уговорна страна која тражи помоћ" - је страна у Споразуму чија овлаштена институција тражи помоћ од друге уговорне стране.
2. "Уговорна страна која пружа помоћ" - је страна у Споразуму која ће одговорити-пружити помоћ другој уговорној страни.
3. "Транзитна држава" је држава преко чије територије требају проћи јединице за помоћ и опрема за потребе уговорних страна или за потребе неке треће државе.
4. "Природне и друге катастрофе" - су природне и индустријске несреће, изузимајући услове рата, те други штетни догађаји природног или цивилизацијског поријекла са разорним дјеловањем, који у знатној мјери тешко оштећују или директно угрожавају живот, његове услове, материјална добра и природну околину, те у случајевима када је неопходно предузети вавредне заштитне мјере.
5. "Обавјештења и информације о догађају" - су подаци о природним и другим катастрофама који се саопштавају да би се становништво благовремено обавијестило о опасности у сврху предузимања хитних мјера за заштиту људи, материјалних добара и природне околине.
6. "Заштитне мјере" - су превентивне и заштитне мјере односно активности:
 - за спречавање, ублажавање и отклањање опасности које угрожавају становништво;
 - за очување материјалних добара и природне околине.
7. "Спашавање и пружање помоћи" - су збир активности појединаца - експерата, спасилачких екипа и средстава те јединица опремљених специјалном опремом чија је сврха уклањање директних и индиректних посљедица катастрофа.
8. "Спасилачке екипе и појединци који учествују у помоћи" - су адекватно обучена и опремљена лица (или особе) која (или које) друга страна одреди за пружање помоћи.
9. "Заштитна, спасилачка и друга опрема" - су укупна неопходна средства за појединачну или групну заштиту и спашавање, укључујући техничка и друга средства за заштиту и спашавање која употребљавају спасилачке екипе или појединци приликом спашавања или пружања помоћи, те средства логистичке подршке.

10. "Хуманитарна помоћ" - су материјали, предмети, средства, намирнице, питка вода, лијекови и санитарски материјали намијењени бесплатној подјели угроженом, односно настрадалом становништву у сврху ублажавања штетних посљедица катастрофа.

Члан 4.

Референтне институције

Сходно властитим легислативним одредбама уговорне стране су утврдиле референтне институције за имплементацију овог Споразума:

У Босни и Херцеговини: Министарство безбједности

У Републици Македонији: Дирекција за заштиту и спашавање.

Уговорне стране узајамно ће се писмено информисати о евентуалним промјенама надлежних органа и институција, а најкасније у року од 30 дана.

Члан 5.

Размјене сазнања и искустава

Уговорне стране међусобно ће се извјештавати о својим научним и техничким достигнућима и искуствима, у интересу предвиђања, уклањања катастрофа и ефикасне заштите и спашавања. Размјена података и других докумената обухвата информације о катастрофама, израду заједничког научно-истраживачког програма за случај угрожености, планове за случај опште опасности од катастрофа и опасности које су од обостраног интереса за уговорне стране, те сарадњу у изради планова за заштиту и спашавање.

Сарадња на том подручју обавља се у складу са правним системом уговорних страна. Уговорне стране ће међусобно размјењивати податке везане за дотичне правне прописе.

Уговорне стране ће настојати дјелотворно се користити резултатима научне и техничке сарадње, како на привредном плану, тако и при сарадњи са другим државама.

Члан 6.

Развој и производња опреме за заштиту и спашавање

Уговорне стране ће подстицати сарадњу међу привредним и друштвеним субјектима те државним институцијама на подручју технолошког развоја и производње у провођењу заједничких програма за заштиту и спашавање.

Члан 7.

Сарадња хуманитарних организација

Уговорне стране ће подстицати сарадњу између хуманитарних организација у заштити и спашавању од катастрофа, сходно сопственим легислативним одредбама уговорних страна.

Члан 8.

Образовање и усавршавање

Уговорне стране ће подстицати међусобну сарадњу у циљу образовања и усавршавања спасилачких екипа које учествују у заштити и спашавању на следећи начин:

1. успостављањем непосредних веза између образовних установа и подстицањем размјене инструктора, предавача и других стручњака;
2. сарадњом у образовању и обучавању;
3. подстицањем међусобне размјене образовних материјала и средстава, те искустава стечених у заштити и спашавању, битних за образовање и усавршавање;
4. организовањем заједничких вјежби из области заштите и спашавања.

Члан 9.

Обавеза обавјештавања о опасностима

Уговорне стране ће се обавјештавати о опасностима, могућностима настанка катастрофа које могу угрозити другу страну.

У ту сврху свака страна на свом подручју ће прикупљати потребне податке и информације и непосредно ће их објавити надлежним тијелима друге уговорне стране.

Уговорне стране међусобно ће се обавјештавати о катастрофама насталим на свом подручју.

Обавјест садржава: опис настале опасности или догађаја, податке о мјесту, времену, обиму и последицама, те о предузетим мјерама. Страна која пружа помоћ у случају настанка катастрофе, обавјестити ће другу страну која тражи помоћ о својим спасилачким снагама и средствима која може ставити на располагање, као и о могућностима и начинима пружања помоћи.

Према ставу 1., 2. и 3. овог члана обавјест се може прослиједити усмено или писмено, на језицима уговорних страна. Обавјести изречене усменим путем морају се и писмено потврдити.

За слање и примање обавјештења о опасностима, односно о катастрофама, уколико другим међународним уговорима које су потписале уговорне стране није другачије утврђено, надлежни су:

- Савјет министара Босне и Херцеговине:
Министарство безбједности
- Влада Републике Македоније:
Дирекција за заштиту и спашавање

Органи из става 6. овог члана овлашћени су да у провођењу овог споразума успоставе директне везе. У ту сврху уговорне стране ће изградити и потписати "Стандардне оперативне процедуре о пружању прекограничне помоћи у случају природних и других катастрофа".

Члан 10.

Заштитне мјере

Уговорне стране ће у сврху спречавања односно смањивања заједничке опасности планирати и предузети одговарајуће заједничке заштитне мјере.

Члан 11.

Начин тражења и пружања помоћи

Уговорна страна која је претрпјела катастрофу може другу уговорну страну замолити за помоћ. Ова се помоћ може односити на спасилачке екипе и појединце који помажу, те на заштитну опрему и опрему за спашавање као и на хуманитарну помоћ.

Молба за помоћ из става 1. овог члана мора садржавати: податке о врсти и обиму потребне помоћи, податке о установама и лицима са којима се успоставља веза те приједлог начина доставе помоћи.

Пружање помоћи одвија се у складу са прописима страна.

Члан 12.

Процедуре прелазења државне границе за пружање помоћи у заштити и спашавању

Уговорне стране у сврху брже и ефикасније размјене помоћи требају омогућити олакшане процедуре преласка државне границе.

Приликом катастрофа спасилачке екипе и појединци који учествују у акцији заштите и спашавања могу прелазити државну границу уговорних страна на граничном прелазу, а на основу сагласности органа граничне службе.

Чланови спасилачких екипа и појединци који учествују у помоћи имају право на подручју друге уговорне стране носити припадајућу униформу.

На подручје друге уговорне стране није дозвољено преносити ватрено оружје, муницију и експлозивна средства.

У случају катастрофе евакуисани држављани уговорних страна, као и држављани трећих држава смију прелазити државну границу на граничном прелазу или изван њега без исправа за прелазак државне границе, уз обавезу да свој долазак морају одмах пријавити надлежној јединици полиције.

Уговорне стране гарантују реализацију става 1-5 овог члана Споразума и у случају када је једна од њих транзит држава. У најкраћем року надлежне институције требају се међусобно извјестити о потребама транзита, утврдити поступак реализовања и према указаној потреби приликом транзитовања екипа помоћи осигурати службену пратњу.

Члан 13.

Процедуре уношења, изношења и транспорта материјала преко границе у активностима заштите и спашавања

Уговорне стране ће поједноставити процедуре при уношењу, изношењу и транспорту преко државне границе опреме за заштиту и спашавање те хуманитарне помоћи. Приликом прелазења државне границе вођа спасилачке екипе мора предати надлежним граничним органима државе приматељице једино полисне листе спасилачке опреме односно средстава хуманитарне помоћи.

Спасилачке екипе и појединци који учествују у помоћи могу преко државне границе пренијети једино заштитну опрему и опрему за спашавање, средства која су потребна за њихово снабдијевање и дјеловање те средства хуманитарне помоћи.

Забране и ограничења за међународни робни промет не важе за превоз заштитне опреме и опреме за спашавање те средстава хуманитарне помоћи. Ако се заштитна опрема и опрема за спашавање не потроше у акцији, треба их поново вратити држави пошиљатељци. Уколико се опрема за спашавање оставља као хуманитарна помоћ, потребној је врсту, количину и мјесто гдје се налази опрема пријавити надлежном органу државе приматељице који ће о томе обавјестити надлежне царинске органе. У том случају вриједе прописи државе приматељице.

Одредбе става 3. овог члана важе и за уношење лијекова који садрже наркотике и психотропне материје у држави приматељици и поврат непотрошених количина држави пошиљатељци. Уношење и изношење наркотика и психотропних материја, у складу са међународним споразумима, не третира се као увоз и извоз робе у робном промету. Лијекови који садрже наркотике и психотропне материје могу се унијети само у количинама које су потребне за хитну медицинску помоћ, а могу се употребљавати само под надзором медицинског особља са одговарајућом стручном спремом у складу са законским одредбама уговорне стране из које долази спасилачка екипа. О потрошеним лијековима који садрже наркотике и психотропне материје држава пошиљатељца извјештава државу приматељицу.

Уговорне стране узајамно допуштају употребу потребне опреме за заштиту и спашавање и хуманитарну помоћ у приматељници без формалног поступка, плаћања полага и других давања.

Члан 14.

Употреба летјелица и пловила за превозење спасилачких екипа и помоћи

Летјелице и пловила могу се користити за хитне превозе спасилачких екипа или појединца који учествују у пружању помоћи, као и за друге облике помоћи у складу са овим споразумом.

О кориштењу летјелица и пловила при заштити и спасавању те пружању помоћи треба одмах обавијестити орган који је затражио помоћ те му доставити тачне податке о врсти и ознакама летјелице и пловила, посади и осталим потребним параметрима. Вријеме, предвиђени смјер кретања те мјесто спуштања односно пристајања одређује држава приматељица.

За посаде летјелица и пловила као и за спасилачке екипе те појединци који помажу сходно се примјењују одредбе члана 12 овог споразума који се односе на прелажење државне границе, а за летјелице и пловила, превезену заштитну и спасилачку опрему односно хуманитарну помоћ примјењују се одредбе члана 13 овог споразума.

За кориштење летјелица важе прописи о ваздушном саобраћају страна, посебно обавеза јављања података о летовима надлежним органима за ваздушни саобраћај. Сваки план лета мора садржавати податке који повезују лет с овим споразумом.

Стандарди и директиве Међународне организације за цивилну авијацију (ICAO) обавезујући су за уговорне стране.

Члан 15.

Надлежност у вођењу акције заштите и спасавања

За вођење акција заштите и спасавања и пружања помоћи у свим случајевима надлежни су органи државе приматељице.

Задаци се повјеравају искључиво вођама спасилачких екипа државе пошиљатељице који ће своје подређено особље упознати с појединостима њиховог провођења.

Члан 16.

Заштита и пружање помоћи у раду спасилачких екипа

Надлежни органи државе приматељице морају осигурати одговарајућу заштиту и помоћ спасилачким екипама и појединцима државе пошиљатељице, који учествују у пружању помоћи.

Члан 17.

Начин финансирања трошкова помоћи

Држава пошиљатељица нема право од државе приматељице захтијевати поврат трошкова за пружену помоћ. То важи такођер и за трошкове који би настали због употребе, оштећења или губитка опреме за спасавање.

У случају потпуног или дјеломичног поврата трошкова насталих приликом пружања помоћи не важе одредбе става 1. овог члана. Држава пошиљатељица има право првенства у поврату трошкова.

Трошкови помоћи коју пружају правне или физичке особе посредовањем државе пошиљатељице сноси држава приматељица.

Моторна возила која се користе у акцијама помоћи биће ослобођена плаћања путних и смјештајних надокнада.

Ако су екипе за заштиту и спасавање и појединци који пружају помоћ потрошили залихе које су довели са собом, трошкове за њихово снабдијевање, смјештај и материјал за њихове потребе до краја пружања помоћи сноси држава приматељица. По потреби примају такође одговарајућу логистичку и медицинску помоћ.

Члан 18.

Накнаде штете

Уговорне стране се одричу сваког захтјева за надокнаду штете на опреми за заштиту и спасавање, уколико је штету проузроковала спасилачка екипа или појединац који помаже у току обављања спасилачких задатака и пружања помоћи на основу овог споразума, и ако штета није проузрокована намјерно.

Уговорне стране се одричу свих права на надокнаду у случају тјелесне озљеде и трајних последица на здравље те у случају смрти учесника у акцији спасавања ако до тога дође у току спасавања на основу овог споразума, осим ако није проузрокована намјерно.

Уколико се при провођењу задатака из овог споразума проузрокује штета трећој особи, одговорност преузима држава приматељица као да су штету проузроковале њене спасилачке екипе и појединци који учествују у пружању помоћи, осим уколико су штету намјерно проузроковали појединци односно спасилачке екипе државе пошиљатељице.

Одговорност за накнаду штете одређене у ставу 1. и 2. овог члана, настаје у тренутку доласка на подручје државе приматељице и траје до напуштања њеног подручја.

Уговорне стране примјењују одредбе овог члана и у случају када је било која од њих транзитна држава.

Члан 19.

Збрињавање и пружање помоћи евакуисаним особама

Лица која су у случају катастрофе дошла као евакуисана с подручја једне на подручје друге уговорне стране, примају до свог првог могућег повратка све потребно снабдијевање и помоћ. Трошкове помоћи и повратка тих лица сноси држава из које долазе, уколико се уговорне стране другачије не договоре.

Уговорне стране морају омогућити повратак свим лицима која су евакуацијом дошла са подручја једне уговорне стране на подручје друге уговорне стране.

Члан 20.

Употреба средстава везе

Надлежни органи страна осигураће међусобне телефонске, радио и друге везе међу органима, спасилачким екипама и појединцима који учествују у помоћи у складу са овим споразумом, поштујући законске регулативе из области телекомуникација, веза и транспорта.

Члан 21.

Кориштење информација

Информације прикупљене као резултат завршених активности могу бити доступне трећој страни само уз писмену сугласност уговорних страна.

Члан 22.

Комисија за провођење задатака одређених овим споразумом

Уговорне стране ће именовати Сталну мјешовиту комисију за спровођење овог споразума из реда референтних институција у члану 4. овог споразума. Свака уговорна страна има у Сталној мјешовитој комисији једнак број чланова, а најмање три.

Уговорне стране ће дипломатским путем обавијестити једна другу о својим члановима Сталне мјешовите комисије.

Задаци Сталне мјешовите комисије према овом споразуму су прије свега: рјешавање конкретних организационих и техничких питања, одређивање начина одржавања веза и међусобног обавјештавања и припрема његовог Пословника.

Стална мјешовита комисија састаје се најмање једанпут годишње и то наизмјенично у Босни и Херцеговини и Републици

Македонији. Подстицај за сазивање ванредног састанка може дати свака уговорна страна.

Члан 23.

Ступање на снагу

Овај споразум ступа на снагу првог дана слиједећег мјесеца од дана пријема посљедње дипломатске ноте којом се потврђује да су уговорне стране испуниле услове предвиђене националним законодавством за ступање на снагу овог споразума.

Овај споразум је склопљен као трајан. Уговорне стране могу отказати - одрећи се овог Споразума дипломатским путем у писаном облику. Отказни рок је три мјесца од дана пријема писменог обавјештења за одустајање од Споразума дипломатским путем, односно пријема ноте за престанак важности споразума.

Овај споразум се, сходно договору уговорних страна, може допуњавати или модификовати.

Састављено у Скопју, дана 20.03.2008. године у четири (4) истоветна примјерка, сваки од њих на службеним језицима Босне и Херцеговине и Републике Македоније, при чему су сви текстови једнако вјеродостојни.

За Савјет министара
Босне и Херцеговине
министар безбједности БиХ
Тарик Садовић

За Владу
Републике Македоније
директор Дирекције за заштиту
и спасавање
Коста Јовчевски

Члан 3.

Ова Одлука биће објављена у "Службеном гласнику БиХ" на српском, босанском и хрватском језику и ступа на снагу даном објављивања.

Број 01-011-1828-39/08
29. јула 2008. године
Сарајево

Председавајући
др Харис Силајџић, с. р.

121

Na osnovu člana V. 3. (d) Ustava Bosne i Hercegovine i saglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka PS BiH broj 193/08 od 17. juna 2008. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 40. sjednici, održanoj 26. juna 2008. godine, donijelo je

ODLUKU

O RATIFIKACIJI FAKULTATIVNOG PROTOKOLA UZ KONVENCIJU PROTIV MUČENJA I DRUGIH OKRUTNIH, NELJUDSKIH ILI PONIŽAVAJUĆIH POSTUPAKA ILI KAŽNJAVANJA

Član 1.

Ratifikuje se Fakultativni protokol uz Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja.

Član 2.

Tekst Fakultativnog protokola u prijevodu glasi:

**FAKULTATIVNI PROTOKOL
UZ KONVENCIJU PROTIV MUČENJA I DRUGIH
OKRUTNIH, NELJUDSKIH ILI PONIŽAVAJUĆIH
POSTUPAKA ILI KAŽNJAVANJA**

Preambula

Države ugovornice ovoga Protokola,

Ponovno potvrđujući da su mučenje i drugi okrutni, neljudski ili ponižavajući postupci ili kažnjavanje zabranjeni, i da predstavljaju ozbiljnu povredu ljudskih prava,

Uvjerene da su nužne daljnje mjere za ostvarivanje cilja Konvencije protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja (u daljnjem tekstu: Konvencija), kao i za jačanje zaštite osoba lišenih slobode od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja,

Podsjećajući da članovi 2. i 16. Konvencije obavezuju svaku državu ugovornicu da poduzme djelotvorne mjere za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja na svim teritorijama pod njihovom jurisdikcijom,

Shvaćajući da države imaju osnovnu odgovornost za primjenu tih članova, da svi dijele zajedničku odgovornost za jačanje zaštite osoba lišenih slobode i potpuno poštivanje

njihovih ljudskih prava, te da međunarodna tijela zadužena za provedbu mjera nadopunjuju i jačaju nacionalne mjere,

Podsjećajući da djelotvorna prevencija mučenja i okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja zahtijevaju obrazovanje i kombiniranje različitih zakonodavnih, administrativnih, sudskih i ostalih mjera,

Podsjećajući također da se Svjetska konferencija za ljudska prava izjasnila da bi naponi na iskorjenjivanju mučenja prvenstveno trebali biti usmjereni na sprečavanje, te je pozvala na usvajanje fakultativnog protokola uz Konvenciju, čija je svrha uspostaviti sistem sprečavanja kroz redovne posjete mjestima pritvora,

Uvjerene da zaštita osoba lišenih slobode od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja može biti pojačana nesudskim sredstvima preventivne prirode, zasnovanim na redovnim posjetama mjestima pritvora,

Dogovorile su se o sljedećem:

DIO I - Opća načela

Član 1.

Cilj je ovoga Protokola uspostavljanje sistema redovnih posjeta međunarodnih i nacionalnih tijela mjestima gdje se nalaze osobe lišene slobode, kako bi se spriječilo mučenje i druga okrutna, neljudska ili ponižavajuća postupanja ili kažnjavanja.

Član 2.

1. Osnovao će se Potkomisija za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja Komiteta protiv mučenja (u daljnjem tekstu: Potkomitet za sprečavanje), koji će vršiti funkcije određene ovim Protokolom.

2. Potkomitet za sprečavanje obavljat će svoje aktivnosti u okviru Povelje Ujedinjenih naroda, čijim će ciljem i načelima biti voden, kao i pravilima Ujedinjenih naroda koja se odnose na postupanje s osobama lišenima slobode.

3. Isto tako, Potkomitet za sprečavanje će se voditi i načelima poverljivosti, nepristrasnosti, nesekektivnosti, univerzalnosti i objektivnosti.

4. Potkomitet za sprečavanje i države ugovornice saradivati će u provedbi ovog Protokola.

Član 3.

Svaka država ugovornica će osnovati, imenovati ili održavati, na domaćem nivou, jedno ili više tijela za obavljanje posjeta u svrhu sprečavanja mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja (u daljnjem tekstu: nacionalni mehanizam za sprečavanje).

Član 4.

1. U skladu s odredbama ovoga Protokola, svaka država ugovornica će pomoću ovih mehanizama omogućiti posjete iz člana 2. i 3. bilo kojem mjestu koje je pod njenom jurisdikcijom i kontrolom u kojem se nalaze osobe lišene slobode ili koje mogu biti lišene slobode, na osnovu naredbe koju izdaju državne vlasti ili koja se izdaje na njihov podsticaj, ili uz njihovu dozvolu ili odobravanje (u daljnjem tekstu: mjesta pritvora). Te će se posjete vršiti s ciljem jačanja, ako bude potrebno, zaštite tih osoba od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja.

2. U ovom Protokolu lišavanje slobode označava bilo kakvo zadržavanje ili zatvaranje ili smještaj osobe u mjesto pod javnim ili privatnim nadzorom, koje ne smije napustiti po svojoj volji naredbom bilo kakve sudske, administrativne ili druge vlasti.

DIO II - Potkomitet za sprečavanje

Član 5.

1. Potkomitet za sprečavanje činit će deset članova. Nakon pedesete ratifikacije ili pristupanja ovom Protokolu, broj članova Potkomiteta povećat će se na dvadeset i pet.

2. Članovi Potkomiteta za sprečavanje biraju se među osobama visokog moralnog ugleda koje su dokazale svoje profesionalno iskustvo u oblasti sudstva, posebno u oblasti krivičnog prava, policijske ili zatvorske uprave, ili u drugim oblastima relevantnim za postupanja s osobama lišenim slobode.

3. Prilikom sastavljanja Potkomiteta za sprečavanje mora se voditi računa o jednakoj geografskoj raspodjeli i predstavljanju različitih oblika civilizacije i pravnih sistema država ugovornica.

4. Prilikom sastavljanja mora se voditi računa i o uravnoteženoj zastupljenosti spolova na osnovu načela jednakosti i nediskriminacije.

5. Niti jedna dva člana Potkomiteta za sprečavanje ne mogu biti državljani iste države.

6. Članovi Potkomiteta za sprečavanje će obavljati svoju funkciju u ličnom svojstvu, bit će nezavisni i nepristrasni, te će djelotvorno obavljati svoju dužnost u Potkomitetu za sprečavanje.

Član 6.

1. U skladu s odredbama stava 2 ovog člana, svaka država ugovornica može predložiti do dva kandidata koja imaju tražene kvalifikacije i koji zadovoljavaju uslove navedene u članu 5, te će

osigurati detaljnije informacije o kvalifikacijama predloženih kandidata.

2. (a) Kandidati moraju biti državljani države ugovornice ovoga Protokola;

(b) Barem jedan od dva kandidata mora biti državljanin države ugovornice koja predlaže kandidata;

(c) Iz jedne države ugovornice ne mogu biti predložena više od dva državljanina;

(d) Prije nego neka od država ugovornica predloži nekog državljanina druge države ugovornice, zatražit će i dobiti pristanak te države ugovornice.

3. Najmanje pet mjeseci prije datuma održavanja sastanka država ugovornica na kojem će se održati izbori, Generalni sekretar Ujedinjenih naroda uputit će pismo državama ugovornicama kojim ih poziva da dostave svoje prijedloge u roku od tri mjeseca. Generalni sekretar upućuje abecedni popis svih tako predloženih osoba, s označenom državom ugovornicom koja ih je predložila.

Član 7.

1. Članovi Potkomiteta za sprečavanje biraju se na sljedeći način:

(a) prvenstveno se mora voditi računa o ispunjenju zahtjeva i kriterija iz člana 5 ovog Protokola;

(b) prvi izbori održat će se najkasnije šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovog Protokola;

(c) države ugovornice će birati članove Potkomiteta za sprečavanje tajnim glasanjem;

(d) izbori članova Potkomiteta za sprečavanje vršit će se svake dvije godine na sastancima država ugovornica koje saziva Generalni sekretar Ujedinjenih naroda. Na tim sastancima, na kojima dvije trećine država ugovornica čine kvorum, za članove Potkomiteta za sprečavanje biraju se one osobe koje dobiju najveći broj glasova i apsolutnu većinu glasova predstavnika prisutnih država ugovornica koje glasaju.

2. Ako se za vrijeme izbornog postupka dva državljanina jedne države ugovornice kvalificiraju za Potkomitet za sprečavanje, član Potkomiteta za sprečavanje postaje onaj član koji dobije više glasova. Ako dobiju isti broj glasova, primjenjuje se sljedeći postupak:

(a) u slučaju kad je jednog od njih imenovala država ugovornica čiji je državljanin, taj državljanin postaje član Potkomiteta za sprečavanje;

(b) u slučaju kad je oba kandidata imenovala država ugovornica čiji su oni državljani, održat će se posebno tajno glasanje kako bi se odredilo koji će državljanin postati član;

(c) u slučaju kad nijednog kandidata nije imenovala država ugovornica čiji je državljanin, održat će se posebno tajno glasanje kako bi se odredilo koji će kandidat postati član.

Član 8.

Ako neki član Potkomiteta za sprečavanje umre, podnese ostavku na funkciju, ili zbog bilo kojeg razloga više ne bude u stanju obavljati svoje dužnosti, država ugovornica koja ga je imenovala imenovat će drugu odgovarajuću osobu koja ima potrebne kvalifikacije i ispunjava zahtjeve iz člana 5, vodeći računa o potrebi za dobrom ravnotežom između različitih stručnih područja. Ta će osoba obavljati dužnost sve do sljedećeg sastanka država ugovornica ako dobije saglasnost većine država ugovornica. Smatra se da je to odobrenje dato ako polovica ili više od polovice država ugovornica ne ulože suprotno mišljenje u roku od šest sedmica od trenutka kada ih Generalni sekretar Ujedinjenih naroda obavijesti o predloženom imenovanju.

Član 9.

Članovi Potkomiteta za sprečavanje biraju se na razdoblje od četiri godine. Na tu dužnost mogu biti birani još jednom ako budu ponovo predloženi. Mandat polovice članova koji su izabrani na prvim izborima ističe na kraju druge godine; odmah nakon prvih izbora predsjedavajući žrijebom bira imena tih članova u skladu s članom 7. stav 1 (d).

Član 10.

1. Potkomitet za sprečavanje bira svoje službenike na mandat od dvije godine. Oni mogu biti ponovno izabrani.

2. Potkomitet za sprečavanje donosi svoj vlastiti poslovnik. Taj poslovnik, između ostalog, utvrđuje sljedeće:

- (a) kvorum čini polovica članova plus jedan;
- (b) odluke Potkomiteta za sprečavanje donose se većinom glasova prisutnih članova;
- (c) Potkomitet za sprečavanje se sastaje bez prisustva javnosti.

3. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda saziva prvu sjednicu Potkomiteta za sprečavanje. Nakon prve sjednice, Potkomitet za sprečavanje će se sastajati na način propisan poslovníkom. Potkomitet za sprečavanje i Komitet protiv mučenja održavat će svoje sjednice istovremeno najmanje jedanput godišnje.

DIO III - Mandat Potkomiteta za sprečavanje

Član 11.

Potkomitet za sprečavanje će:

(a) posjećivati mjesta navedena u članu 4 i davati preporuke državama ugovornicama u pogledu zaštite osoba lišenih slobode od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja;

(b) vezano za nacionalni mehanizam za sprečavanje:

i) kada je to potrebno, savjetovati i pomagati države ugovornice u njihovom uspostavljanju;

ii) održavati direktne i, ako je potrebno, povjerljive kontakte s nacionalnim mehanizmima za sprečavanje, te im ponuditi obuku i tehničku pomoć s ciljem jačanja njihovih kapaciteta;

iii) savjetovati ih i pomagati im u procjeni potreba i potrebnih sredstava za jačanje zaštite osoba lišenih slobode od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja;

iv) državama ugovornicama davati preporuke i primjedbe s ciljem jačanja kapaciteta i mandata nacionalnih mehanizmima za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja;

(c) saradivati, općenito u cilju sprečavanja, s relevantnim tijelima i mehanizmima Ujedinjenih naroda, kao i s međunarodnim, regionalnim i nacionalnim institucijama ili organizacijama koje su usmjerene na jačanje zaštite svih osoba od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja.

Član 12.

Kako bi se Potkomitetu za sprečavanje omogućilo da ispuni svoj mandat u skladu s odredbama člana 11, države ugovornice se obavezuju:

(a) da će primiti Potkomitet za sprečavanje na svom teritoriju i omogućiti mu pristup mjestima pritvora u skladu s odredbama člana 4 ovog Protokola;

(b) da će Potkomitetu za sprečavanje osigurati sve relevantne informacije koje Potkomitetu budu trebale kako bi procijenio potrebe i mjere koje se trebaju primijeniti za jačanje zaštite osoba

lišenih slobode od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja;

(c) da će ohrabriti i olakšati kontakte između Potkomiteta za sprečavanje i nacionalnih mehanizama za sprečavanje;

(d) da će preispitati odluke Potkomiteta za sprečavanje i sudjelovati s njim u razmjeni mišljenja u pogledu mogućih provedbenih mjera.

Član 13.

1. Potkomitet za sprečavanje će odrediti, prvo žrijebom, program redovnih posjeta državama ugovornicama kako bi ispunio svoj mandat u skladu s odredbama člana 11.

2. Nakon konsultacija, Potkomitet za sprečavanje će obavijestiti države ugovornice o svom programu, kako bi one odmah mogle poduzeti potrebne praktične radnje za posjete koje se trebaju izvršiti.

3. Posjete će vršiti najmanje dva člana Potkomiteta za sprečavanje. Ako bude potrebno, u pratnji će im biti stručnjaci s dokazanim profesionalnim iskustvom i znanjem u oblastima od interesa za ovaj Protokol, a koji će biti odabrani iz popisa stručnjaka pripremljenog na osnovu prijedloga država ugovornica, Ureda visokog komesara za ljudska prava pri Ujedinjenim narodima i Centra za međunarodno sprečavanje kriminala Ujedinjenih naroda. Prilikom pripremanja popisa, države ugovornice na koje se to odnosi će predložiti ne više od pet svojih stručnjaka. Dotična država ugovornica može biti protiv uvrštavanja određenog stručnjaka na popis za posjetu, nakon čega Potkomitet za sprečavanje predlaže drugog stručnjaka.

4. Ako Potkomitet za sprečavanje smatra potrebnim, može predložiti kratku kontrolnu posjetu nakon redovne posjete.

Član 14.

1. Kako bi se Potkomitetu za sprečavanje omogućilo da ispuni svoj mandat, države ugovornice ovoga Protokola se obavezuju garantirati:

(a) neograničen pristup svim informacijama u pogledu broja osoba lišenih slobode u mjestu pritvora, prema odredbama člana 4, kao i broja mjesta i njihove lokacije;

(b) neograničen pristup svim informacijama koje se odnose na postupanje s tim osobama i uslovima u kojima su zatvorene;

(c) prema odredbama dolje navedenog stava 2, neograničeni pristup svim mjestima pritvora, njihovim ustanovama i objektima;

(d) priliku da u diskreciji razgovaraju s osobama lišenim slobode bez svjedoka, bilo lično ili uz prisustvo prevoditelja ako je potrebno, kao i s drugim osobama za koje Potkomitet za sprečavanje smatra da mogu pružiti relevantne informacije;

(e) slobodu odabira mjesta koje žele posjetiti i osoba s kojima žele razgovarati.

2. Prigovor zbog posjete određenom mjestu pritvora može se dati samo iz razloga nacionalne odbrane, javne sigurnosti, prirodne katastrofe ili ozbiljnih nereda na mjestu koje se treba posjetiti, a koji bi privremeno spriječili vršenje posjete. Država ugovornica se neće pozivati na postojanje objavljenog stanja opasnosti kao razloga da prigovori zbog posjete.

Član 15.

Ni jedan organ vlasti ili dužnosnik neće narediti, primijeniti, dozvoliti ili tolerirati sankcije protiv osoba ili organizacija iz razloga što su Potkomitetu za sprečavanje ili njenim delegatima prenijele informacije, bile da su istinite ili lažne, niti će takva osoba ili organizacija biti pristrasna na bilo koji način.

Član 16.

1. Potkomitet za sprečavanje će povjerljivo dostaviti svoje preporuke i primjedbe državi ugovornici i, ako je relevantno, nacionalnom mehanizmu za sprečavanje.

2. Potkomitet za sprečavanje će objaviti svoj izvještaj zajedno s eventualnim komentarima zainteresirane države ugovornice kad god to od njega zatraži ta država ugovornica. Ako ta država ugovornica javno objavi dio tog izvještaja, Potkomitet za sprečavanje može objaviti taj izvještaj u cijelosti ili djelomično. Međutim, lični podaci neće biti objavljeni bez izričitog dopuštenja osobe na koju se podaci odnose.

3. Potkomitet za sprečavanje će predstaviti godišnje javni izvještaj o svojim aktivnostima Komitetu protiv mučenja.

4. Ako država ugovornica odbije saradivati s Potkomitetom za sprečavanje u skladu s odredbama članova 12. i 14. ili odbije poduzeti korake s ciljem poboljšanja situacije u svjetlu preporuka Potkomiteta za sprečavanje, Komitet protiv mučenja može, na zahtjev Potkomiteta za sprečavanje, odlučiti većinom svojih članova, a nakon što je ta država ugovornica imala priliku da se izjasni o predmetu, javno dati izjavu o predmetu ili objaviti izvještaj Potkomiteta za sprečavanje.

DIO IV - Nacionalni mehanizmi za sprečavanje

Član 17.

Najkasnije godinu dana nakon stupanja ovoga Protokola na snagu ili njegove ratifikacije ili pristupanja, svaka država ugovornica će održavati, imenovati ili osnovati jedan ili nekoliko nezavisnih nacionalnih mehanizama za sprečavanje mučenja na nacionalnoj razini. Mehanizmi koje su utemeljile decentralizirane jedinice mogu biti proglašeni nacionalnim mehanizama za sprečavanje u smislu ovog Protokola, ako su u skladu s njegovim odredbama.

Član 18.

1. Države ugovornice će garantirati funkcionalnu nezavisnost nacionalnih mehanizama za sprečavanje i nezavisnost njezinog osoblja.

2. Države ugovornice će poduzeti potrebne mjere kako bi stručnjaci nacionalnog mehanizma za sprečavanje imali tražene sposobnosti i stručno znanje. Oni će težiti ravnoteži spolova i odgovarajućoj zastupljenosti etničkih i manjinskih grupa u državi.

3. Države ugovornice će se pobrinuti za raspoloživost svih potrebnih sredstava za funkcioniranje nacionalnih mehanizama za sprečavanje.

4. Prilikom osnivanja nacionalnih mehanizama za sprečavanje države ugovornice će voditi računa o načelima koja se odnose na status nacionalnih institucija za promicanje i zaštitu ljudskih prava.

Član 19.

Nacionalnim mehanizmima za sprečavanje osigurati će se minimalne ovlasti da:

(a) redovno ispituju postupanje s osobama lišenim slobode u mjestima pritvora na način definiran u članu 4. s ciljem jačanja njihove zaštite, ukoliko bude potrebno, od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja;

(b) daju preporuke relevantnim organima vlasti s ciljem poboljšanja postupanja i položaja osoba lišenih slobode, te sprečavanja mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja u okviru relevantnih propisa Ujedinjenih naroda;

(c) daju prijedloge i primjedbe koji se odnose na postojeće zakone ili nacрте zakona.

Član 20.

Kako bi nacionalnim mehanizmima za sprečavanje omogućile ispunjenje njihovog mandata, države ugovornice ovoga Protokola će im osigurati:

(a) pristup svim informacijama koje se odnose na broj osoba lišenih slobode u mjestima pritvora prema odredbama člana 4, kao i broj mjesta i njihove lokacije;

(b) pristup svim informacijama koje se odnose na postupanje s tim osobama, kao i uslovima u kojima su pritvorene;

(c) pristup svim zatvorskim ustanovama, njihovim ustanovama i objektima;

(d) priliku da zasebno ispituju osobe lišene slobode bez svjedoka, lično ili uz prevoditelja ako to bude potrebno, kao i sa svim ostalim osobama za koje nacionalni mehanizmi za sprečavanje smatraju da mogu dati relevantne informacije;

(e) slobodu da odaberu mjesto koje žele posjetiti i osobe s kojima žele razgovarati;

(f) pravo da kontaktiraju s Potkomitetom za sprečavanje, da šalju informacije i da se sastaju s Potkomitetom.

Član 21.

1. Nijedno nadležno tijelo ni službenik ne mogu narediti, primijeniti, dozvoliti ili tolerisati bilo kakvu sankciju protiv osoba ili organizacija zato što su nacionalnim mehanizmima za sprečavanje saopštile informacije, bilo istinite ili lažne, niti ta osoba ili organizacija smije na bilo koji način biti pristrasna.

2. Povjerljive informacije koje prikupe nacionalni mehanizmi za sprečavanje su povlaštene. Lični podaci ne mogu biti objavljeni bez izričitog dopuštenja osobe na koju se odnose.

Član 22.

Nadležna tijela dotične države ugovornice će ispitati preporuke nacionalnog mehanizma za sprečavanje i pregovarati s njim u vezi mogućih mjera provedbe.

Član 23.

Države ugovornice ovoga Protokola obavezuju se da će objavljivati i distribuirati godišnje izvještaje nacionalnih mehanizama za sprečavanje.

DIO V - Izjava

Član 24.

1. Nakon ratifikacije, države ugovornice mogu dati izjavu kojom odgadaju provedbu svojih obaveza prema dijelu II ili dijelu IV ovoga Protokola.

2. Ova odgoda vrijedi najviše tri godine. Nakon obaveznog predstavljanja države ugovornice i nakon konsultacija s Potkomitetom za sprečavanje, Komitet protiv mučenja može produžiti taj period za još dvije godine.

DIO VI - Finansijske odredbe

Član 25.

1. Troškovi koje Potkomitet za sprečavanje bude imao za vrijeme provedbe ovog Protokola snositi će Ujedinjeni narodi.

2. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda će osigurati potrebno osoblje i opremu za djelotvorno funkcioniranje Potkomiteta za sprečavanje prema ovom Protokolu.

Član 26.

1. Osnovati će se Specijalni fond u skladu s relevantnim postupcima Generalne skupštine, kojim će se upravljati u skladu s finansijskim propisima i pravilima Ujedinjenih naroda, kako bi se pomoglo finansiranje provedbe preporuka Potkomiteta za sprečavanje nakon posjete državi ugovornici, kao i obrazovni programi nacionalnih mehanizama za sprečavanje.

2. Specijalni fond može se finansirati dobrovoljnim priložima vlada, međuvladinih i nevladinih organizacija i drugih privatnih i javnih subjekata.

DIO VII - Završne odredbe

Član 27.

1. Ovaj Protokol je otvoren za potpisivanje svim državama koje su potpisale Konvenciju.

2. Ovaj Protokol podliježe ratifikaciji od strane država koje su ratificirale ili pristupile Konvenciji. Instrumenti o ratifikaciji deponiraju se kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda.

3. Ovaj Protokol će biti otvoren za pristupanje od strane svih onih država koje su ratificirale ili pristupile Konvenciji.

4. Pristupanje proizvodi učinak nakon deponiranja instrumenta o pristupanju kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda.

5. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda će obavijestiti sve države koje su potpisale ovaj Protokol ili mu pristupile o deponiranju svakog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju.

Član 28.

1. Ovaj Protokol stupa na snagu tridesetog dana od dana deponiranja kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda dvadesetog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju.

2. Za svaku državu koja ratificira ovaj Protokol ili mu pristupi nakon deponiranja dvadesetog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda, ovaj Protokol stupa na snagu tridesetog dana od dana kada ta država deponira instrument o ratifikaciji ili pristupanju.

Član 29.

Odredbe ovog Protokola će se primjenjivati u svim dijelovima saveznih država bez ograničenja ili iznimki.

Član 30.

Na ovaj Protokol ne mogu se staviti rezerve.

Član 31.

Odredbe ovog Protokola kojima se ustanovljava sistem posjeta mjestima pritvora neće uticati na obaveze država ugovornica prema regionalnim konvencijama. Potkomitet za sprečavanje i tijela osnovana prema takvim regionalnim konvencijama potiču se na saradnju i konsultacije kako bi se izbjeglo udvostručavanje, te radi djelotvornog promoviranja ciljeva ovoga Protokola.

Član 32.

Odredbe ovog Protokola neće uticati na obaveze država ugovornica prema četiri Ženevske konvencije od 12. augusta 1949. i njihovih Dodatnih protokola od 8. juna 1977. niti će uticati na priliku koju države ugovornice imaju na raspolaganju da ovlaste Međunarodni komitet crvenoga krsta da posjeti mjesta pritvora u situacijama koje nisu predviđene međunarodnim humanitarnim pravom.

Član 33.

1. Svaka država ugovornica može u bilo kojem trenutku otkazati ovaj Protokol pisanim saopštenjem Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda, koji će o tome obavijestiti ostale države ugovornice ovog Protokola i Konvencije. Takav otkaz stupa na snagu godinu dana od dana kad Generalni sekretar primi obavijest.

2. Takav otkaz ne oslobađa državu ugovornicu njenih obaveza koje ima prema ovom Protokolu u slučaju bilo kakvog čina ili situacije koja se može pojaviti prije dana kad otkaz stupi na snagu, ili mjeru koje je Potkomitet za sprečavanje odlučio ili može odlučiti poduzeti prema dotičnoj državi ugovornici, niti će na bilo koji način dovoditi u pitanje nastavak razmatranja predmeta koji je već u postupku razmatranja pred Potkomitetom za sprečavanje prije dana kad je otkaz stupio na snagu.

3. Nakon datuma stupanja otkaza neke države ugovornice na snagu, Potkomitet za sprečavanje neće započeti razmatranje novog predmeta koji se odnosi na tu državu.

Član 34.

1. Svaka država ugovornica ovog Protokola može predložiti izmjene i dopune i podnijeti ih Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda. Generalni sekretar nakon toga dostavlja prijedloge izmjena i dopuna državama ugovornicama tražeći od njih da ga obavijeste prihvataju li sazivanje konferencije država ugovornica radi razmatranja i glasanja o podnijetim prijedlozima. Ako se u roku od četiri mjeseca nakon takvog saopštenja najmanje jedna trećina država ugovornica izjasni za održavanje te konferencije, Generalni sekretar saziva konferenciju pod pokroviteljstvom Ujedinjenih naroda. Svaka izmjena i dopuna usvojena dvotrećinskom većinom glasova država ugovornica prisutnih na konferenciji i koje glasaju, Generalni sekretar će podnijeti na usvajanje svim državama ugovornicama.

2. Izmjena ili dopuna u skladu sa stavom 1 ovog člana stupa na snagu kad je prihvati dvotrećinska većina država ugovornica ovog Protokola u skladu s njihovim ustavnim pravilima.

3. Kad ove izmjene i dopune stupe na snagu, one su obavezujuće za sve države ugovornice koje ih prihvate, a ostale države ugovornice ostaju vezane odredbama ovog Protokola, kao i svakom izmjenom i dopunom koju su ranije prihvatile.

Član 35.

Članovi Potkomiteta za sprečavanje i članovi nacionalnih mehanizama za sprečavanje će dobiti one povlastice i imunitete koji su potrebni za nezavisno izvršavanje njihovih funkcija. Članovi Potkomiteta za sprečavanje će dobiti povlastice i imunitete navedene u odjeljku 22 Konvencije o povlasticama i imunitetima Ujedinjenih naroda od 13. februara 1946, kojeg regulira odjeljak 23 te Konvencije.

Član 36.

Prilikom posjete državi ugovornici članovi Potkomiteta za sprečavanje će, ne dovodeći u pitanje odredbe i ciljeve ovoga Protokola, te povlastice i imunitete koji uživaju:

- (a) poštivati zakone i propise države koju posjećuju;
- (b) suzdržati se od postupaka ili aktivnosti koje nisu u skladu s nepristrasnim i međunarodnim karakterom svojih dužnosti.

Član 37.

1. Ovaj Protokol, čiji su tekstovi na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku jednako vjerodostojni, bit će deponiran kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda.

2. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda dostavit će ovjerene primjerke ovog Protokola svim državama.

Član 3.

Ova Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i stupa na snagu danom objavljivanja.

Broj 01-011-1496-21/08
26. juna 2008. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
dr. Haris Silajdžić, s. r.

Temeljem članka V. 3. (d) Ustava Bosne i Hercegovine i suglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka PS BiH, broj 193/08. od 17. lipnja 2008. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 40. sjednici, održanoj 26. lipnja 2008. godine, donijelo

ODLUKU

O RATIFIKACIJI FAKULTATIVNOG PROTOKOLA UZ KONVENCIJU PROTIV MUČENJA I DRUGIH OKRUTNIH, NELJUDSKIH ILI PONIŽAVAJUĆIH POSTUPAKA ILI KAŽNJAVANJA

Članak 1.

Ratificira se Fakultativni protokol uz Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja.

Članak 2.

Tekst Fakultativnog protokola u prijevodu glasi:

FAKULTATIVNI PROTOKOL UZ KONVENCIJU PROTIV MUČENJA I DRUGIH OKRUTNIH, NELJUDSKIH ILI PONIŽAVAJUĆIH POSTUPAKA ILI KAŽNJAVANJA

Preambula

Države ugovornice ovoga Protokola,

Ponovno potvrđujući da su mučenje i drugi okrutni, neljudski ili ponižavajući postupci ili kažnjavanje zabranjeni, i da predstavljaju ozbiljnu povredu ljudskih prava,

Uvjerene da su nužne daljnje mjere za ostvarivanje cilja Konvencije protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja (u daljnjem tekstu: Konvencija), kao i za jačanje zaštite osoba lišenih slobode od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja,

Podsjećajući da članak 2. i 16. Konvencije obvezuju svaku državu ugovornicu da poduzme djelotvorne mjere za sprječavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja na svim teritorijama pod njihovom jurisdikcijom,

Shvaćajući da države imaju osnovnu odgovornost za primjenu tih članaka, da svi dijele zajedničku odgovornost za jačanje zaštite osoba lišenih slobode i potpuno poštivanje njihovih ljudskih prava, te da međunarodna tijela zadužena za provedbu mjera nadopunjuju i jačaju nacionalne mjere.

Podsjećajući da djelotvorna prevencija mučenja i okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja zahtijevaju obrazovanje i kombiniranje različitih zakonodavnih, administrativnih, sudskih i ostalih mjera,

Podsjećajući također da se Svjetska konferencija za ljudska prava izjasnila da bi napore na iskorjenjivanju mučenja prvenstveno trebali biti usmjereni na sprječavanje, te je pozvala na usvajanje fakultativnog protokola uz Konvenciju, čija je svrha uspostaviti sustav sprječavanja kroz redovne posjete mjestima pritvora,

Uvjerene da zaštita osoba lišenih slobode od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja može biti pojačana nesudskim sredstvima preventivne prirode, temeljenim na redovnim posjetama mjestima pritvora,

Dogovorile su se o sljedećem:

DIO I. Opća načela

Članak 1.

Cilj je ovoga Protokola uspostavljanje sustava redovnih posjeta međunarodnih i nacionalnih tijela mjestima gdje se nalaze osobe lišene slobode, kako bi se spriječilo mučenje i druga okrutna, neljudska ili ponižavajuća postupanja ili kažnjavanja.

Članak 2.

1. Osnovac će se Pododbor za sprječavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja Odbora protiv mučenja (u daljnjem tekstu: Pododbor za sprječavanje), koji će vršiti funkcije određene ovim Protokolom.

2. Pododbor za sprječavanje obavlja će svoje aktivnosti u okviru Povelje Ujedinjenih naroda, čijim će ciljem i načelima biti vođen, kao i pravilima Ujedinjenih naroda koja se odnose na postupanje s osobama lišenim slobode.

3. Isto tako, Pododbor za sprječavanje će se voditi i načelima povjerljivosti, nepristranosti, neselektivnosti, univerzalnosti i objektivnosti.

4. Pododbor za sprječavanje i države ugovornice surađivat će u provedbi ovoga Protokola.

Članak 3.

Svaka država ugovornica će osnovati, imenovati ili održavati, na domaćoj razini, jedno ili više tijela za obavljanje posjeta u svrhu sprječavanja mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja (u daljnjem tekstu: nacionalni mehanizam za sprječavanje).

Članak 4.

1. U skladu s odredbama ovoga Protokola, svaka država ugovornica će pomoću ovih mehanizama omogućiti posjete iz članka 2. i 3. bilo kojem mjestu koje je pod njenom jurisdikcijom i kontrolom u kojem se nalaze osobe lišene slobode ili koje mogu biti lišene slobode, na temelju naredbe koju izdaju državne vlasti ili koja se izdaje na njihov poticaj, ili uz njihovu dozvolu ili odobravanje (u daljnjem tekstu: mjesta pritvora). Te će se posjete vršiti s ciljem jačanja, ako bude potrebno, zaštite tih osoba od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja.

2. U ovom Protokolu lišavanje slobode označava bilo kakvo zadržavanje ili zatvaranje ili smještaj osobe u mjesto pod javnim ili privatnim nadzorom, koje ne smije napustiti po svojoj volji naredbom bilo kakve sudske, administrativne ili druge vlasti.

